

یادداشت

لزوم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای توسعه زیرساخت‌ها

محمدرضا حاجی‌علیخانی
کارشناس ارشد مدیریت پروژه

● بنا بر گزارش بانک سرمایه‌گذاری اروپا (۲۰۱۶)، سرمایه‌گذاری سالانه در زیرساخت‌های آن اتحادیه (شبکه‌های تولید و توزیع آب، فاضلاب، برق، سوخت، راه و راه‌آهن، فرودگاه‌ها، بندار، ارتباطات، پالایشگاه‌ها، و مراکز توزیع سوخت، مراکز درمانی و بیمارستان‌ها، مراکز آموزشی و...) حدود پنج درصد تولید ناخالص داخلی است که حدود ۷۰ درصد آن از سوی بخش خصوصی انجام می‌شود. این نسبت برای ایران معادل سرمایه‌گذاری سالانه حدود صد هزار میلیارد تومان است (چند برابر بودجه پرداخت‌شده دولت برای طرح‌های عمرانی). البته با توجه به عقب‌بودن زیرساخت‌های ایران نسبت به اروپا، باید مبلغ بیشتری نیز در کشور سرمایه‌گذاری شود. بنا بر گزارش دیگران بانک (۲۰۱۰) سهم بخش خصوصی از سرمایه‌گذاری سالانه زیرساخت‌های بخش آموزش اتحادیه اروپا در دوره ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۹ حدود ۱۰ درصد، در بخش بهداشت ۶۵ درصد، بخش ترابری ۶۵ درصد و در تأسیسات زیربنایی (تأمین و توزیع آب، فاضلاب، انرژی و...) نزدیک به ۸۰ درصد بوده است. انتظار عمومی در ایران این است که با داشتن منابع نفت و گاز فراوان، سوخت با قیمت پایین عرضه شود، ولی به‌جز معدودی از کشورها (با درآمد نفتی زیاد و جمعیت کم مانند ونزوئلا، عربستان، کویت، ترکمنستان و...)، سایر کشورهای صادرکننده نفت مانند روسیه، قزاقستان، کانادا، عراق، مکزیک، برزیل، انگلستان، آمریکا، جمهوری آذربایجان، امارات، نروژ، نیجریه، اکوادور، عمان، الجزایر، آنگولا، قطر، هند، اندونزی، کلمبیا، استرالیا، مالزی، ویتنام، کانادا، آروانتین و...، قیمت انرژی را به قیمت‌های بین‌المللی و حتی بالاتر (با اخذ مالیات) عرضه می‌کنند که باعث جذب سرمایه بخش خصوصی و کمک به رشد اقتصادی و اشتغال شده است.

در سایر کشورها نیز به همین منوال است، مثلا در سال ۲۰۱۵، دستمزد حداقل در ترکیه حدود ۱،۷ برابر ایران بوده ولی بنزین (با مالیات) هر لیتر ۱،۶ دلار (شش برابر ایران)، گازوئیل با مالیات هر لیتر ۱،۳ دلار (۱۲ برابر)، برق خانگی هر کیلووات ساعت ۱۵ سنت (۱۰ برابر)، آب خانگی هر مترمکعب ۱،۵ دلار (۲۰ برابر ایران) بوده است (و وجود اینکه سرانه آب شیرین تجدیدشونده ترکیه دو برابر ایران است)، عوارض عبور سوارى در آزادراه‌های متعارف (بدون داشتن تعداد زیاد پل و تونل‌های خاص) در ترکیه به‌طور متوسط حدود هفت سنت در کیلومتر بوده ولی در ایران کمتر از یک سنت بوده است. به‌عبارت دیگر قیمت نسبی (قیمت به دستمزد حداقل) در ترکیه نسبت به ایران برای بنزین حدود ۳،۵ برابر، گازوئیل هفت برابر، برق خانگی شش برابر، آب خانگی ۱۲ برابر و برای عوارض بزرگراه حدود هفت برابر ایران است. اما آن کشور بدون درآمد نفتی، طرح‌های متعدد عمرانی و توسعه‌ای را با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی (داخلی و خارجی) انجام داده است.

در بسیاری از کشورها، بخش زیادی از زیرساخت‌ها به وسیله بخش خصوصی سرمایه‌گذاری، ساخته و بهره‌برداری می‌شود که هم از انباشت نقدینگی در بخش‌های غیرمولد اقتصاد جلوگیری می‌کند و هم موجب اشتغال و رونق اقتصادی می‌شود. با توجه به عبور نقدینگی اقتصاد ایران از مرز ۱۰۰۰ هزار میلیارد تومان که تهدیدی برای اقتصاد و یک عامل تورم‌زااست، در صورت جذب سرمایه بخش خصوصی در پروژه‌های زیرساختی می‌توان تهدید نقدینگی زیاد (مانند انحراف به سمت بورس‌بازی سکه، ارز، املاک و...) را به فرصت تبدیل کرد. بودجه دولت می‌تواند برای بخش‌های مهم‌تری مانند آموزش‌وپرورش و محرومیت‌زدایی صرف شود. درواقع نباید چرخ را از نو اختراع کنیم و استفاده از تجربیات عموم کشورهای دنیا باید مدنظر قرار گیرد.اما در ایران با وجود بسترهای قانونی، سهم سرمایه‌گذاری خصوصی بسیار کم است. ارزانی نسبی قیمت (نسبت قیمت به دستمزد حداقل) درخصوص برخی کالاها مانند آب، برق، سوخت و... و برخی خدمات مانند عوارض آزادراه‌ها، موجب عدم جذابیت کافی این بخش برای سرمایه‌گذاران شده است. اگر چه ارزانی نسبی کالاها و خدمات فوق با نیت حمایت از طبقات کم‌درآمد جامعه بوده، ولی نتیجه آن به کام طبقه متوسط به بالا بوده و موجب مصرف بی‌رویه، هدرروی و اسراف، قاچاق سوخت، عدم ارتقای فناوری در مصرف انرژی، آلودگی هوا، کاستن از ذخایر نسل‌های آتی و سایر آسیب‌های اقتصادی و در مجموع هدرروی سرمایه‌های کشور می‌شود. اگر کارکنان شاغل در یک پروژه عمرانی با هزینه‌کرد سالانه ۱۰ میلیارد تومان را حداقل ۵۰ نفر و مشاغل غیرمستقیم بابت خدمات جنبی و تولید مصالح لازم برای پروژه را نیز ۵۰ نفر فرض کنیم، با صد هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در سال حدود یک میلیون شغل ایجاد می‌شود. هرساله بخشی از این پروژه‌ها به بهره‌برداری می‌رسد و مشاغل دائمی کمتری نیز هرساله برای بهره‌برداری اضافه می‌شود ولی اشتغال یک‌میلیونی به‌طور پیوسته به سال‌های بعد منتقل خواهد شد.

ادامه در صفحه ۱۵

اقتصاد

تولیدکنندگان نان از کیفیت بد گندم تولید داخل ناراضی هستند

جنجال نان بی کیفیت

واردات گندم با هدف ایجاد اختلاط به منظور تولید آرد با کیفیت بهتر، امری متداول در دنیاست

عبدالرحمن آجین‌رهنبر

کرمی اگرچه به زحمات کشیده‌شده در زمینه دستیابی به خودکفایی گندم ارج می‌نهد اما تاکید می‌کند: فرانسه که صادرکننده بزرگ گندم دنیاست، بخشی از گندم مورد نیاز خود را وارد می‌کند تا آن را با گندم‌های تولید داخل ترکیب کرده و آردی با کیفیت لازم تولید کند. به اعتقاد او، باید برای ایران یک تا دو میلیون تن گندم کیفی وارد شود تا با اختلاط آن با گندم تولید داخل، آرد باکیفیت تولید شود. در مقابل واردات گندم، آرد با معادل آن گندم از کشور صادر شود. کرمی، رئیس اتحادیه نان حجیم و نیمه‌حجیم اضافه می‌کند: بخش‌هایی از ایران گندم کیفی مناسبی دارند اما مقدار این گندم کم است و دولت، همین مقدار کم را هم اجازه نمی‌دهد که با گندم سایر مناطق مخلوط شود.

شرکت بازرگانی دولتی مسئول اختلاط گندم

پیشنهاد ارائه‌شده از سوی کرمی درباره مخلوط‌کردن گندم باکیفیت و بی‌کیفیت برای تولید آردی متعادل، راهکاری معقولانه به‌نظر می‌رسد. البته اسماعیل اسفندیاری‌پور، مجری طرح گندم در گفت‌وگو با «شرق» مسئول اختلاط گندم و مسئولان مرتبط با آن را شرکت بازرگانی دولتی اعلام می‌کنند. او پاسخ‌گویی به هر پرسشی در زمینه کیفیت گندم تولید داخل را هم به ارائه نامه مکتوب موکول می‌کند. این در حالی است که اسفندیاری‌پور در گفت‌وگو با مهر، سبوس‌گیری بیش از حد از آرد را عاملی برای کاهش مواد مغذی نان‌ها اعلام کرده بود. تماس‌ها برای دریافت نقطه‌نظرات مدیران شرکت بازرگانی دولتی ایران نیز بدون نتیجه باقی

درباره افت ظاهری کیفیت نان یادآور می‌شود: دولت سه سال است که برای نان، نرخ جدیدی اعلام نکرده است. وقتی قیمت نان تغییر نکند، طبیعی است نانوایان ناگزیر می‌شوند اندازه چانه نان را کوچک کنند و به‌این‌ترتیب کیفیت نان کاهش می‌یابد.

نان گران و سیاست‌های غلط

اگرچه رئیس اتحادیه نان سنگک، ارزان‌بودن قیمت نان را عامل کوچک‌شدن چانه‌ها و افت ظاهری کیفیت نان می‌داند اما محمدرضا مرتضوی رئیس هیئت مدیره انجمن آردسازان در گفت‌وگو با «شرق» نان را محصولی گران توصیف می‌کند که مصرف‌کننده باید به ازای هر کیلو آن سه هزار تومان پول پرداخت کند. این رقم واقعا گران است. زیرا با یک کیلو ماکارونی پس از طبخ، سه کیلو ماکارونی آماده خواهید خورد که قیمت هر بشقاب آن، بین ۶۰۰ تا ۷۰۰ تومان برای مصرف‌کننده تمام می‌شود. وی اضافه می‌کند: ۳۰ سال است که می‌گوییم باید قیمت نان ثابت باشد اما در سه دهه، از نان نیم‌ریالی به نان هزارتومانی رسیده‌ایم. در مقابل وزن چانه نان از ۶۰۰ گرم به ۴۰۰ گرم رسیده است. به گفته مرتضوی استان‌هایی مثل گلستان، خوزستان، ایلام یا بخش‌هایی از آذربایجان شرقی گندم باکیفیت تولید می‌کنند اما کیفیت گلوتن و پروتئین در محصولات بخشی‌هایی از استان مرکزی و کردستان پایین است، البته همین گندم ضعیف را هم می‌توان در صنعت بیسکویت و کراکر استفاده کرد. وی برخلاف فعالان بخش نان از کیفیت آرد خروجی از کارخانه‌ها و استانداردبودن آن دفاع می‌کند و بر این باور است که خروجی کارخانه‌ها کیفیت مناسب برای تولید نان تخت را دارد و اگر مردم محصول بی‌کیفیتی دریافت می‌کنند، دلیل آن کم‌تجربه‌بودن نانوایان است. رئیس هیئت مدیره انجمن آردسازان اضافه می‌کند: ۵۰ سال قبل، گندم وارداتی وجود نداشت تا از طریق اختلاط کیفیت آرد بهبود پیدا کند. بلکه تجربه نانوایان به وی کمک می‌کرد تا نان خوب بپزد. نانوایان قدیمی در تابستان برای جلوگیری از روان‌شدن خمیر از یخ یا آب سرد استفاده می‌کردند اما نانوایان فعلی به نمک متوسل می‌شوند. البته وی در ادامه بر اهمیت ایجاد اختلاط بین گندم‌های باکیفیت و بی‌کیفیت در زمان تولید آرد تاکید می‌کند و بر این باور است: کسانی که می‌گویند کمی گندم با هدف اختلاط وارد کنیم، حرف بدی نمی‌زنند. زیرا فرانسه هم بخشی از گندم نامرغوب خود را با عنوان گندم دامی صادر می‌کند و از کانادا و استرالیا گندم می‌خرد.

خبر

شناسایی ۱۳۵ میلیون هکتار اراضی و املاک ملی

● معاون قوه قضائیه و رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور از ارزیابی و شناسایی ۱۳۵ میلیون هکتار اراضی و املاک ملی در طرح کاداستر (نقشه پهنه‌بندی و مرزنگار) خبر داد. به گزارش وزارت اقتصاد و دارایی، توپسرکانی در اولین همایش ملی مولدسازی و مدیریت دارایی‌های دولت، اظهار کرد: شفاف‌سازی در حوزه اقتصاد ضرورت است. شناسایی منابع یکی از ارکان‌های مولدسازی و مدیریت اموال بوده و دولت طیف وسیعی از این اموال و دارایی‌ها را در اختیار دارد. او با بیان اینکه بخشی از اموال به صورت اختصاصی و بخشی عمومی بوده است، گفت: در ارزیابی‌ها، ۱۳۵ میلیون هکتار اراضی و املاک ملی وجود دارد؛ اگر بخواهیم مولدسازی کنیم، لوازم مدیریت باید مهیا شود؛ بنابراین نیازمند پایش، قوانین و مقررات هستیم. توپسرکانی در ادامه خاطرنشان کرد: در زمینه اموال دولت در سامانه کاداستر لایه‌های مختلفی برای دارایی‌های دولت طراحی شده است. او افزود: از مجموع اراضی گفته‌شده، ۲۵ میلیون هکتار مستندسازی شده است.

حق بیمه خودروهای نو ۵ درصد کاهش می‌یابد

● رئیس کل بیمه مرکزی از تصویب آیین‌نامه ماده ۱۸ قانون بیمه شخص ثالث با موضوع ضوابط تعیین سقف بیمه شخص ثالث، نحوه اعمال تخفیفات و جرائم آن از سوی هیئت وزیران خبر داد. به گزارش روابط عمومی بیمه مرکزی، عبدالناصر همتی گفت: بر اساس این آیین‌نامه، حق بیمه افرادی که در سامانه راهنمایی‌وراندگی دارای نمره منفی هستند، به ازای هر نمره یک درصد و تا سقف ۳۰ درصد افزایش می‌یابد و رانندگانی که رانندگی پرخطر انجام می‌دهند نیز مشمول اضافه نرخ می‌شوند. او افزود: در این آیین‌نامه، گذراندن دوره‌های رانندگی ایمن که از سوی راهنمایی‌وراندگی برگزار خواهد شد و خرید وسیله نقلیه نو، به‌ترتیب شامل ۱۰ و پنج درصد تخفیف حق بیمه می‌شود. یکی دیگر از ویژگی‌های این آیین‌نامه، جلوگیری از حذف تمام تخفیفات عدم خسارت بر اثر یک تصادف است و صرفا بخشی از تخفیفات از بین می‌رود. به موجب این آیین‌نامه، شرکت‌های بیمه می‌توانند بین ۵۰ تا ۷۵ درصد حق بیمه را بسته به شرایطی در اقساط شش‌ماهه دریافت کنند.

شرکت سام شمارا به بازدید از غرفه این شرکت در شانزدهمین نمایشگاه بین المللی تاسیسات تهران دعوت می‌نماید.

زمان: ۶-۳ آبان ۹۶ **محل دائمی نمایشگاه‌های بین المللی تهران** **سالن ۳۵ غرفه L01**

www.samgroup.co

3875

@samgroup_co

/samgroup_co